І чужому научайтесь,
й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 167. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 18-го ВЕРЕСНЯ 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK WEDNESDAY, SEPTEMBER 18, 1974 No. 167. VOL. LXXXI.

У СОВЄТСЬКІЙ КАТОРЗІ: ВАЛЕНТИН МОРОЗ ГОЛОДУЄ

ДЕНЬ ГОЛОДІВКИ

80

СОВЄТСЬКИЙ УРЯД НЕ ПОГОДИВСЯ ВИДАТИ ВІЗУ ДЛЯ ЛЕОНІДА ПЛЮЩА І ЙОГО РОДИНИ

Москва. — З дисидентських кіл одержано повідомлення про те, що дружина запротореного у Дніпропетровській в'язничній психіятричній лікарні Леоніда Плюща Тетяна Житникова звернулася до совєтського еміграційного уряду з проханням видати їй, її чоловікові та дітям дозвіл на виїзд з СССР до Ізраїля. Совєтський уряд відмовив їй у цьому проханні, мотивуючи своє рішення цим, що, мовляв Леонід Плющ ще потребує „лікування".

Тетяна Житникова находиться без праці і без засобів до життя та є під постійним тиском органів КҐБ. Це саме стосується її батьків, над якими „працює" КҐБ, щоб через них зломати дочку. Крім того, їй КҐБ погрожує, що від неї заберуть дітей, враховуючи це, що вона не працює.

МОСКОВСЬКИЙ СУД ЗАСУДИВ МИСТЦІВ ЗА „ХУЛІГАНСТВО"

Москва. — Розправа совєтської поліції і „дружинників" з групою мистців, які 15 вересня хотіли влаштувати в Москві під відкритим небом виставку творів абстрактного некоформіського мистецтва, знайшла свій остаточний епілог у совєтському суді, який цим разом виявився незвичайно „ефективним", негайно засуджуючи п'ятьох мистців на ув'язнення і грошеву кару за... „хуліганські вчинки" у зв'язку зі спротивом бандам „дружинників", які тракторами нищили виставку і з допомогою пожежних автомобілів водою розгнали глядачів. Засуджено Оскара Рабіна, міжнародно-відомого абстрактного маляра, його сина Александра, Євгенія Рухіна, абстрактного маляра з Ленінграду, Владиміра Сичева, фотографа видавництва „Молодая ґвардія" який мав робити знімки для артистів з виставки, та Надежду Єльськую. Всіх їх судив суд Черемушського району Москви на основі обвинувачення у „хуліганстві" та „спротиві поліційним чинникам". О. Рабіна та Є. Рухіна засуджено на грошеву кару 20 рублів кожен, а інших — на ув'язнення на час 15 днів Рабін і Рухін відмовилися платити кару і їх звільнено. Звільнено також Єльськую. Оскар Рабін повідомив, згідно з спеціяльною кореспонденцією з Москви „Ню Йорк Таймс-у" з 17 вересня, що група абстрактних мистців - неконформістів попробує черговий раз влаштувати мистецьку виставку на цьому ж місці в Москві 29 вересня.

Математик Віктор Тюпіцин, якого арештовано в часі нищення мистецької виставки, поінформував, що в тому часі, коли він находився на поліційній станиці, він бачив групу „дружинників", які брали участь в погромі. Всі вони прибули на цю саму поліційну станицю, де переодягнулись у міліційні службові уніформи. Тюпіцин також поінформував, що він читав поліційне повідомлення членів міліції прибути на станицю 15 вересня у цивільному одязі.

Погром мистецької виставки знайшов широкий відгомін у світі. Американський амбасадор склав протест у совєтському міністерстві закордонних справ у зв'язку з побиттям трьох американських журналістів: Христофора Врена з „Ню Йорк Таймс-у", Майкела Паркса з „Балтімор Сан" і Лин Олсон з Асошіейтед прес. З протестами виступили також окремі видавництва. „Ню Йорк Таймс" вислав формальний протест в обороні свого кореспондента до совєтського амбасадора в ЗСА А. Добриніна. У редакційній статті з 7 вересня „Ню Йорк Таймс" написав, що в СССР „для мистців немає детанту".

Заповідають другу нараду в справі маніфестації в Ню Йорку

Ню Йорк. — Комітет Об'єднаних Українсько - Американських Організацій Великого Ню Йорку — Відділ УККА інформує, що в четвер, 19-го вересня ц. р. в приміщенні Українського Народного Дому в Ню Йорку о одині 6:30 вечора відбудеться друга нарада представників усіх українських організацій Ню Йорку і околиці в справі великої всенаціональної демонстрації, що запляновано на неділю 29-го вересня з метою запротестувати проти переслідування і винищування Москвою працівників української культури і висловити солідарність з голодуючими у Владимірській тюрмі Валентином Морозом. До участи в нарадах запрошені представники сусідніх до Ню Йорку Відділів УККА. Організатори наради подадуть останні вказівки, пов'язані з програмою демонстрації. Представники організацій і Відділів УККА зможуть одержати відповідну кількість афішів і жетонів для кращого спопуляризування маніфестації.

ПРЕЗИДЕНТ ФОРД ПРОГОЛОСИВ ОБМЕЖЕНУ АМНЕСТІЮ ДЛЯ ДЕЗЕРТИРІВ І ВТІКАЧІВ ВІД ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ

Вашінгтон. — У понеділок, 16-го вересня, президент Джералд Форд підписав проклямацію, якою проголосив надання обмеженої амнестії для дезертирів з американських збройних сил і для тих юнаків, які втекли за кордон, замість зголоситися до військової служби під час В'єтнамської війни. Підписуючи цю проклямацію, Президент сказав, що хоче зробити все можливе, щоб „загоїти рани нації". Згідно з постановами цієї обмеженої амнестії, дезертири та втікачі від військової служби мають до 31-го січня 1975-го року зголоситися до відповідних чинників — дезертири до військових департаментів (Армії, Фльоти тощо), а втікачі до федеральних прокураторів. Дезертири мусітимуть зложити присягу льояльности до ЗСА та заслужити собі на амнестію виконуванням публічних робіт, наприклад, в школах, шпиталях, організаціях для збереження довкілля тощо. Термін такої служби виносив би 24 місяці, або менше, залежно від „полегшуючих обставин". Втікачі від військової служби виявили б свою льояльність до ЗСА працею на публічних роботах протягом такого самого часу. Після відбуття призначеного терміну публічної праці, обвинувачення проти втікачів від військової служби були б відкинені, а дезертири, замість „небажаного звільнення" з військової служби, одержали б „уласкавлююче звільнення". Для тих дезертирів і втікачів, які вже були засуджені, президент Форд створив 9-членну Раду Помилування, яка розглядатиме справу кожного юнака зокрема.

Проголошуючи цю обмежену амнестію, Президент не наголошував слова „амнестія", натомість часто вживав слово „замирення" та говорив про „заслужений поворот до американського суспільства" дезертирів і втікачів, бо хотів послабити опозицію тих, які виступають проти надання будь-якої амнестії. Але ветеранські організації все одно заявили, що не погоджуються з рішенням Президента надати амнестію „боягузам", „зрадникам" тощо. Проти цієї амнестії заявилися також речники дезертирів і втікачів, які перебувають в Канаді та інших державах, заявляючи, що не можуть погодитися на вимоги поставлені Президентом, а вимагають проголошення загальної амнестії, тобто амнестії необмеженої жадними умовами. Натомість більшість американських законодавців схвалюють рішення президента Форда та саму форму цієї обмеженої амнестії.

Українець бере участь в історичній канадській експедиції

Гадсон Бей, Канада. — Понад десятеро осіб відпливли із старого ескімоського селища Ренкін Інлет Північно-західньої території до затоки Істенд, де на глибині лише 12 стіп на дні холодного океану лежать два містерійні кораблі: „Олбані" та „Дісковерер". Вислані 250 років тому англійськими керівниками з Портсмуту з метою знайти на північному побережжі Канади леґендарні „золоті гори", обидва кораблі знайшли останнє пристановище на дні океанської затоки. Залога з обох кораблів загинула до останньої людини. Більшість пропали під час великого шторму, інші зуміли перетривати ще дві важкі арктичні зими, працювали над великим човном, — але нікому з експедиції, висланої 1719 р. на північ, не пощастило врятуватись, у тому й сер Джеймсові.

Сучасною експедицією керує видатний підводник археолог Александер Байрон із Ню Бедфорду, Масс. Ще важливішу позицію в експедиції займає Володимир Захарчук: він опрацював до подробиць складний плян підняття обох затоплених кораблів на поверхню. За його пляном, частина затоки Істенд буди огороджена там, де поблизу берега лежать кораблі, потім звідти випомпують воду і таким чином „Олбані" та „Дісковерер", себто „Відкривач", опиняться на поверхні дна. Археолог В. Захарчук припускає, що кораблі добре збереглися в холодній арктичній воді і в намулі, який консервує дерево. В. Захарчук — канадський спеціяліст у ділянці підводної археології, переконаний, що операція видобуття кораблів з океану відбудеться з успіхом і тоді він хотів би залишити „Олбані" та „Дісковерера" поблизу місця катастрофи, десь на Мармуровому острові, або в затоці-пристані Ренкін Інлет. Однак, він свідомий того, що Оттава слідкує за цією експедицією і на випадок її удачі — урядово порекомендує перевезти кораблі до більш приступного для науковців і туристів місця в Канаді.

Аґенція „Ройтер" повідомляла 11-го вересня ц.р., що на обох затоплених кораблях напевно є золото, але не воно є головною метою наукової експедиції. Ця ж аґенція сповістила, що керівник підіймальною операцією археолог - підводник В. Захарчук відплив з членами команди на місце відкриття на старому кораблі-транспортері, за 25 миль від Ренкін Інлету. (л. п.).

Пенсіон ім. Івана Франка на Всеканадській виставці

Торонто. — Англомовна і українська преса в Канаді інформують, що Пенсіон ім. Івана Франка в Торонті (Український Дім для старших віком осіб) взяв активну участь у Всеканадській виставці, яка відбулася тут від 14-го серпня до 2-го вересня ц. р. Пенсіон у невеличкому, але по мистецьки влаштованому станку виставляв ручні роботи, ляльки, кераміку, тканини, крайки, обруси, писанки, вишивки та інші речі. Станок Пенсіону привертав увагу численних відвідувачів, а своєю кольоритністю та оригінальними експонатами „змушував" зупинятись багатьох, що знають ціну справжнього мистецтва. Гості розпитували чиї це речі, чиє мистецтво, якого народу. Дехто висловлював бажання купити дещо з виставленого, але, станок має тільки пропаґандивне значення.

Преса стверджує, що станок Пенсіону ім. Івана Франка не тільки показав естетику українського мистецтва, але також зробив велику пропаґанду для української справи серед канадського громадянства і чужих відвідувачів виставки.

ГЕНЕРАЛ ГЕЙҐ ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ПОСТ ГОЛОВНОКОМАНДУВАЧА НАТО

Вашінґтон. — У понеділок, 16-го вересня, президент Джералд Форд повідомив, що теперішній шеф персоналу Білого Дому генерал Александер Гейґ, молодший, призначений на пост головнокомандувача збройними силами Організації Північно-Атлантійського Договору (НАТО) та перебере цей пост 15-го грудня ц.р. Комітет для оборонних плянів НАТО, засідаючи в Брюсселі, погодився на призначення генерала Гейґа, хоча була деяка опозиція з боку голляндського представника. Президент Форд призначив генерала Гейґа також головнокомандувачем американськими збройними силами в Европі. Цей пост він перебере 1-го листопада по теперішньому головнокомандувачі генералові Ендрю Ґудпестерові. Президент Форд під час пресової конференції заявив, що ще не підшукав нового шефа персоналу Білого Дому, але повідомить про своє рішення за кілька днів. Як відомо, генерал Гейґ перейняв цей пост в Білому Домі ще за президентури Ричарда Ніксона після того як у серпні 1973-го року Г.Р. Гальдеман зрезиґнував у зв'язку з Вотерґейтською справою.

Західня Німеччина піддержує плян кінцевої сесії Европейської конференції

Бонн. — Інформуючи представників преси про свою конференцію з совєтським міністром закордонних справ А. Громиком 16 вересня, німецький канцлер Гельмут Шмідт висловив впевненість, що третя і заключна сесія Европейської конференції для справ безпеки і співробітництва пічнеться і успішно закінчиться ще в цьому році. Коли йдеться про становище західньонімецького уряду, то він цілком підтримує плян такої заключної сесії у найскорішому реченці. Г. Шмідт повідомив також, що він матиме зустріч з Брежнєвим 28-31 жовтня цього року.

Згідно з американськими повідомленнями, в Женеві не зроблено ніякого проґресу на шляху опрацювання документів для заключної сесії Европейської конференції, бо СССР не погоджується на західню вимогу щодо вільного обміну ідей і людей.

Боротьба з „буржуазною ідеологією і мораллю" темою пленуму товариства „Знання" УССР

Київ. — РАТАУ повідомив, що 10 вересня тут відбувся пленум товариства „Знання" Української ССР з метою обговорити „завдання дальшого поліпшення роботи організацій товариства „Знання" Української ССР в світлі рішень травневого (1974 р.) пленуму ЦК Компартії України". Доповідав на пленумі голова правління член — кореспондент Академії Наук УССР І. Конділенко. РАТАУ повідомляє що „учасники пленуму всебічно обговорили завдання Товариства по пропаґанді зовнішньої політики КПРС, послідовного здійснення радянської програми миру, а також по посиленню роботи по викриттю буржуазної ідеології і моралі".

На засіданні був присутній і виступав заступник завідуючого відділом пропаганди і агітації ЦК Компартії України Г. П. Єрхов.

Американський українець на промисловій виставці в Москві

Москва (ст). — Сергій Романишин із Кейп Код (Мас.) бере участь у промисловій американській виставці в Москві. Його машина для виготовлювання пластикових торбин має такий великий успіх, що він не має багато часу говорити до великої юрби цікавих глядачів. Говорить по-українському. А все ж мусить серед праці трохи говорити до глядачів. „Ця машина творить переворот", пояснював він, вказуючи на свою вповні скомпютеровану машину. І дійсно, як тільки натиснув ґудзик і став роздавати дарові торбини, юрба нахлинула і загородила цілий перехід. Машина випускає по три торбини кожних п'ять секунд, 2.000 денно, але це все замало для зацікавлених совєтських покупців.

Ця сцена відбувалася в Сокольницькому Саді в Москві на виставці „Полімерс 74", де Романишинове „Промислове Пакувальне Підприємство" і тридцять інших американських фірм узяли участь у цій виставці, як теж й інші експоненти. Як досі, то ЗСА займають щойно 10-те місце в продажу хемікалій совєтам. Цей продаж виносив у 1972 році 5,8 мільйона рублів, себто був далеко поза Японією (95,8 мільйона рублів) і Західньою Німеччиною (68 мільйонів рублів). Тепер Департамент торгівлі ЗСА, який є спонзором американської участи в цій виставці, як теж експоненти сподіваються, що ЗСА зможуть значно поліпшити своє положення. ЗСА сподіваються продати совєтам до кінця виставки машин і продуктів, які є на виставці, на суму 500.000 долярів. В подібній виставці в квітні ц. р. заключили були контрактів на суму 100.000 долярів на американські машини. З ділянки пластикових виробів, як запевняють совєтські пляновики, СССР потребує багато машин для виробу пластикових речей, бо цей промисл дуже скоро розвивається.

Відбудеться українська телевізійна передача у Філядельфії

Філядельфія. — Американська Слов'янська Культурна Федерація інформує, що за її заходами філядельфійська телевізійна станція WHYY-TV русло 12, передаватиме в четвер 19-го вересня ц.р. о годині 7-ій вечора спеціяльну українську програму. В програмі візьмуть участь танцювальний ансамбль „Волошки" під керівництвом Зої Граур-Корсун, філядельфійська фестивальна оркестра балалайки (диригент Павло Кауріґа) і хор української католицької церкви св. Духа під диригентурою Данила Кавки. Керівником програми буде д-р А. Вашко, президент Федерації.

З огляду на обмежений час і довий виступ двох перших мистецьких одиниць, хорові виступи будуть обмежені в часі, але для них буде призначений півгодинний виступ в іншому дні.

В справі цієї програми чи подібних програм Слов'янської Федерації можна писати на адресу: ASCF, 321 S. 16th St. Philadelphia, Pa. 19102, або дзвонити телефоном на число: 732-1515.

ПРЕЗИДІЯ СЕКРЕТАРІЯТУ СКВУ ВІДБУЛА ЧЕРГОВІ НАРАДИ

Торонто (ІС СКВУ). — В суботу 7-го вересня ц. р. відбулися тут чергові наради Президії Секретаріяту СКВУ при участи таких осіб: президент СКВУ о. митрат В. Кушнір, представник Української Православної Церкви Митрополит М. Скрипник, представник Українських Віроісповідних Протестантських Об'єднань пастор Л. Жабко - Потапович, члени Президії: М. Плав'юк, С. Савчук, В. Кирилюк, Ю. Шимко, Ф. Мартинюк, Ю. Даревич, президент КУК д-р П. Кондра, секретар УККА І. Білинський, д-р М. Кушпета, В. Беднарський, Л. Ткаченко та М. Юркевич. На зборах ухвалено проголошення „Листопада — Місяця СКВУ", в якому закликається українську спільноту у вільному світі заманіфестувати свою солідарність з українським народом на Рідних Землях посиленням оборони на міжнародному форумі переслідуваних українців в СССР та всебічно підтримувати дію СКВУ. Для підготови і переведення акції „Листопад — Місяць СКВУ" Президія покликала окремий комітет під керівництвом д-ра М. Кушпети з Торонта. Крайові комісії „Місяця СКВУ" вже діють в Арґентині і в Канаді та будуть створені теж в інших країнах українського поселення.

У зв'язку з черговою міжнародною Олімпіядою, яка має відбутися у Монтреалі (Канада) в 1976 р. Президія Секретаріяту СКВУ постановила створити Український Координаційний Олімпійський Комітет для скоординування діяльности в цьому напрямі. До Комітету будуть запрошені представники українських молодечих та спортових організацій, як теж чинників, які діяли в часі попередніх Олімпіяд.

На нарадах потверджено склад ділової Президії Комітету Оборони Прав Людини під керівництвом сенатора Павла Юзика та із співучастю п-і О. Ковальської та А. Бандери як заступників і М. Липовецького та М. Мороза як членів. Частина праці Комісії буде ведена через бюро СКВУ в місці осідку ООН в Ню Йорку, яке Президія постановила відкрити з днем 1-го грудня ц. р., після устійнення з крайовими центральними репрезентаціями и додаткових фінансових зобов'язань, пов'язаних з цією справою.

Від д-ра Степана Вороха з Нюарку, ЗСА, Президія Секретаріяту СКВУ отримала текст петиції в справі Леоніда Плюща, що її підписали понад 1,000 учасників Міжнародного Конґресу Математиків, який відбувся у місяці серпні у Ванкувері ((Канада). Петиція заадресована до п'ятьох визначних совєтських математиків, яких прохається інтервеніювати у прем'єра Косиґіна та постаратися про звільнення Плюща з психіятричної в'язниці та про забезпечення йому медичної опіки, яку його родина уважатиме відповідною. Окремим рішенням Конґресу постановлено довести текст петиції до відома уряду СССР.

ОСІННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ І ФІНАНСОВІ СПРАВИ УНС БУЛИ ГОЛОВНИМИ ТЕМАМИ НАРАДИ ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. (в. л.). — Біля п'ятдесять представників — секретарів Відділів, конвенційних делеґатів й інших урядовців взяли участь в нараді Окружного Комітету Відділів УНСоюзу Нюйоркської Метрополії, яка відбулася в п'ятницю, 13-го вересня ц.р. в приміщенні „Дністра".

Наради в основному були присвячені започаткуванню осінньої організаційної кампанії, про яку вичерпно інформували члени Екзекутиви УНС — головний організатор Степан Гавриш і головний секретар Володимир Сохан, заявляючи, що нюйоркська Округа стоїть на другому місці в організуванні нових членів і якщо докладе старань є дуже добрі вигляди збільшити загальну кількість членства УНСоюзу до 90.000 членів до кінця цього року. Організаційний референт відмітив, що цей рік є роком ювілейним і ми, посилюючи організаційну кампанію, могли б дуже урочисто вшанувати тих наших піонерів, які закладали підвалини під цю найстаршу і найбільшу українську установу у вільному світі. При тому він ствердив, оптимістичне явище: всі Відділи УНС починають знову рухатись і посиленно надсилають нові аплікації до Головної Канцелярії. Головний секретар В. Сохан, поінформувавши докладно про рух членства, також заторкнув організаційну справу, відмічуючи, що УНСоюз є найбільш потрібною українській спільноті установою і ми мусимо знайти форму поповнення цієї установи новим членством, щоб таки дійти в цьому році до наміченого числа. Головний касир УНС мґр Уляна Дячук інформувала про маєтковий стан установи, як також про заплановану Головним Урядом позичку грошей у наших членів, яка мала б заступити позичку в банках з користю для членів УНС, бо їм, а не банкам УНС платитиме від-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Відбулася нарада членів управи Українського Книжкового Центру

Чикаґо. — Український Книжковий Центр, заснований з ініціятиви Товариства Українських Бібліотекарів Америки літом цього року, починає намічену працю на відтинку поширення зацікавлення українською книжкою. У підготовці, є „Дві українські книжки" у цих місцевостях ЗСА і Канади, де є більші українські громади. Організується переїздна виставка українських книжок, журналів, часописів, яка буде відкрита 5 листопада цього року у Чикаґо, як повідомив голова Українського Книжкового Центру ред. Микола Денисюк на нараді частини членів Центру в Чикаго 14 вересня. „Дні української книжки" в Чикаґо будуть получені з відзначенням нашого відомого поета, літературного критика й редактора Богдана Кравцева з нагоди його сімдесятиріччя. Виставкою будуть охоплені наші видання з 1965, за межами України починаючи.

Коли йдеться про працю самого Центру, то згідно з наміченим пляном, вона буде охоплювати такі три основні ділянки: видавничу, книгарську і публічних зв'язків та інформацій. Одночасно обрана на засновуючих зборах Статутова комісія має за завдання підготовити статут Центру.

В нараді взяли участь: ред. М. Денисюк — голова, д-р М. Прокоп, д-р М. Сосновський, д-р Д. Штогрин, О. Зінкевич — члени управи Центру та д-р П. Турула від „Самопомочі", яка патронує „Самопомочі", яка патронує „Днем української книжки",

ЄВОБОДА SVOBODA
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Сучасна чорносотенщина

Кожний авторитарний, а зокрема тоталітарний, режим має свої методи боротьби з будь - якими проявами опозиції, в першій мірі з такими зовнішніми виявами вільної людської думки і творчости як література та мистецтво. Історія тоталітарних фашистських режимів між двома світовими війнами зареєструвала багато прикладів навіть науково опрацьовуваних форм боротьби інакшемислячими громадянами. Але пальма першости таки належить тоталітарній державі нібито комуністичного зразку — Совєтському Союзові, його компартії та доведеній до меж досконалости поліційній системі Чека-НКВД-КГБ.

Події на одній незабудованій площі в Москві 15 вересня, де група незалежних мистців заплянувала влаштувати під відкритим небом мистецьку виставку, черговий раз розкрили справжнє обличчя російського совєтського тоталітарного режиму на чолі з КПСС, для якого нестерпний кожний, навіть найменший вияв незалежної і відмінної від офіційної думки. Не маючи іншого вибору, бо терор всесильного КГБ не виявився ніякою суттєвою перешкодою для інакшемислячих, совєтські політичні чинники вирішили застосувати „прямий" і „очевидний" прийом у формі фізичної сили.

На групу мистців, які виставили на площі свої картини, і на зібраних глядачів кинуто загони поліції, банди т. зв. дружинників, які з пожежними автомобілями і тракторами заатакували людей і виставку, знищуючи мистецькі картини, побиваючи окремих осіб, арештуючи найбільше опірних. Очевидно, брутальній силі поліції не могла опертися група мистців і їхніх шанувальників. Мистецькі картини, що не були цілком потрощені гусеницями тракторів, „дружинники" — сучасні чорносотенці — навантажили на авта і вивезли за місто, де всі рештки погромницько спалено. Одне слово, застосовано традиційний спосіб розправи тоталітарних режимів з мистецтвом: руйнування і вогонь.

У зв'язку з цим пригадується, що якраз тепер у Женеві продовжуються наради другої частини Европейської конференції для справ безпеки й співробітництва. На порядку нарад є також і справа „вільного обміну людей та ідей" між Заходом та СССР і совєтським бльоком. Розправа совєтської поліції і чорносотенних дружинників у Москві з мистцями та їхньою виставкою засвідчує, що варта того роду нарада, і яка фактично є постава СССР.

Може вогонь із палених мистецьких творів у Москві кине дещо світла і на саму концепцію „вільного обміну ідей та людей" з СССР.

Наш іспит

У демократичному суспільстві до найбільших викликів для кожного належать кожночасні вибори. У них бо, в цих виборах, нарід дослівно вирішує свою долю, вибираючи тих, які мають здійснювати „владу народу, через нарід і для народу".

Українці в Америці, як громада виборців із звичайними та ще деякими додатковими зацікавленнями, не мали досі багато нагод, щоб могли, як громади, „встати і бути пораховані" в крайових виборах, уже з тієї простої причини, що досі було відносно мало кандидатів на членів Конґресу ЗСА. Але таку добру нагоду матимуть у цьогорічних виборах, в яких кандидатом до Конґресу із 23-го дистрикту Великого Клівленду є відомий наш суспільно - громадський і політичний діяч з молодого покоління, головний радний УНСоюзу д-р Богдан Футей. Очевидно, що в цих виборах практично д-ра Богдана Футея можуть вибирати тільки виборці його виборчої округи, але вся наша громада може вітально причинитися до виборчої перемоги д-ра Футея своїми пожертвами на його виборчу кампанію. Як відомо, такі кампанії вимагають поважних фондів, якими кандидат українського роду не розпоряджає. Тому і створено окремий Український Комітет за вибір Богдана Футея до Конґресу, який навіть, не розпоряджаючи найбільш необхідними фондами, вже може почванитись поважними успіхами, добившись того, що кандидатуру Богдана Футея майже солідарно піддержують всі етнічні групи його виборчої округи.

Кандидатура Богдана Футея до Конґресу ЗСА є для нас, можна б сказати, подвійним іспитом, бо кандидує не тільки українець, але й один з новіших поселенців у цій країні. Ми повинні докласти всіх сил і зусиль, щоб цей іспит здати: власними голосами виборці його виборчої округи та пожертвами на його виборчу кампанію ті, що самі не мають нагоди віддати свої голоси. Наша пожертва в цьому випадку може бути так само рішальна, як і наш голос. На іншому місці в цьому числі зацікавлені знайдуть платне політичне оголошення в цій справі. Скористаймо з цього.

Я. Гайвас

СІМ ХУДИХ ЛІТ

III

Консерватист-новатор

Цьогорічні вибори на президента Франції принесли несподіванку. У Франції радикалізм, лівизна, якобінство — це утривалена й освячена традиція. Признаватися у поміркованості консерватизмові — непопулярно. Всупереч тому загальному наставленню міністер фінансів Жіскар д'Естен пристрасно висував і боронив свої радше консервативні погляди. Навіть коли проголосив свою кандидатуру на президента Франції. І виграв...

Новообраний президент, який на підставі так званої „деґоллівської" конституції має величезні управнення на взір американської „президентської демократії", після виборчого тріюмфу не довго чекав з проголошенням своїх плянів і пропозицій, про те, як подолати господарську скруту та в якому напрямку вести дальший розвиток французького життя. І тут знову прийшла несподіванка: Жіскар д'Естен виявив себе далекойдучим новатором і реформатором. Вже його перші пропозиції надихані змінами й новими оцінками та новим підходом до потреб суспільства. А в слід за ними президент заповів дальші.

Економіка — це його властива ділянка: він був міністром фінансів довгі роки і виявив себе не абияким експертом. У першому моменті його програма обмеження споживання, піднесення деяких податків, пригальмування кредитів, зменшення державних і с а м о трядних витрат, коротко затиснути пояс у біді, дуже заносила консерватизмом. Але Жіскар умів не лише пов'язати це зі справді новаторськими заходами, але й переконливо з'ясувати, чи ти консерватист, поступовий, ліберал, а чи соціяліст, то у скруті мусиш затиснути пояс. Одначе, затискання пояса не сміє вдарити по тих, у яких він і так не дуже розпущений. І тому ощадності з одного боку зрівноважені, з другого — забезпеченням відповідного матеріяльного рівня масового споживача, піднесенням добробуту убогіших верств, повним затрудненням, боротьбою проти лихозвісних „резервових армій праці", які є не лише великим економічним лихом, але ще більшою соціяльною загрозою, і соціяльною справедливістю. Боротьба з інфляцією всіми засобами, але не коштом споживання недоживлених! Тому корпораціям піднесено податок на 18 відсотків, індивідуальні податки на 5 відсотків, а тим, з меншими заробітками, буде зворот або й додатки з суспільних фондів. Жіскар — прихильник вільного ринку, але там, де йдеться про добро людини, не залишає на „ласку й неласку" попиту і продажу, але запроваджує державну реґуляцію, як, наприклад, останньо з рідким паливом для огрівальних і промислових цілей. Для п р е з и дента Франції ясне, що „вільна гра сил" на ринку завжди вийде на користь сильнішому, багатшому. Отже, де йдеться про добробут і здоров'я народу, мусить встрявати держава. І хоч багато підприємців дуже незадоволених з того, хоч ще далі кипить серед французьких селян, але поволі перемагає здорова думка, яку висловив президент Об'єднання французьких підприємців (популярно у Франції — Патронату), Франсуа Сейрак: „Уряд вирішив підійти до проблеми цін шляхом апелю до суспільних партнерів, вимагаючи від кожного зусилля та звертаючись до громадянського почуття обов'язку всіх".

Зріст банкрутств на 40%

Країна, в якій банкрутства зросли на сорок відсотків у порівнянні з попереднім роком, здавалося б, мусить бути на мілині, або навіть в розпалі великої господарської кризи. Так повинно бути, але так не є. Тією країною є покищо найздоровша під господарським оглядом у Західній Европі Західня Німеччина. Західня Німеччина має один з найвищих позитивних платничих балянсів із закордоном, її девізові резерви дозволили декілька днів тому дати позику Італії у висоті двох мільярдів долярів (тим разом, одначе, під застав великої частини італійського золота), найнижчу в промисловому світі інфляцію, бо тільки біля 8 відсотків у річному відношенні, експорт, що далі процвітає й росте, тільки 2,2 відсотки безробітних й постійно зростаючий, хоч сповільнений, життьовий рівень населення. Та тут не бракує познак господарських клопотів. Ціни ростуть на ринку, а ціни на сільсько - господарські продукти їхньому продуцентові маліють. Славетні „ножиці", які завжди товаришать господарським клопотам, і цим разом показують себе. Зростає незадоволення й замішання серед німецьких селян, дотепер дуже консервативної верстви. Банкрутства зросли в порівнянні з минулим роком на 40%, що є найвищою цифрою у західньому світі. Всі аналітики німецького господарства передбачують ще більший зріст банкрутства восени і зимою цього року. Протягом п'яти тижнів збанкрутували чотири банки, серед них одна з найбільших приватних інституцій цього роду в Німеччині — Банковий дім Герштат у Кельні.

Останні вістки й прогнози з Німеччини наголошують зростаюче почуття непевности й неспокою не лише серед керівників господарського життя, але й серед широких кіл суспільства. Цей неспокій дуже виразно видно в інтерв'ю з канцлером Шмідтом дня 24 серпня цього року. Тиждень після цього інтерв'ю канцлер Шмідт

(Закінчення на стор. 4-ій)

Любов Коленська

ЧАСИ ЗМІНЯЮТЬСЯ...

Як не дивно, але впоряд із здобутками й прогресом техніки та її величезним розвоєм, прийшов чималий занепад духових ділянок життя. Людина в постійній метушні й швидкості струменя щодення, перестала приглядатись і цікавитися духовими проявами життя і, не вспіваючи, навіть не пробує проаналізовувати своє поступування, своїх вчинків, своїх переживань; вона майже забула, що існує внутрішній світ, світ її душі і її близьких, єдиний світ, з якого вона може черпати духову поживу й підмогу перетривати найважчі ситуації, їх передумавши й зрозумівши.

Із винаходом телефону, у великій мірі послабло або й припинилося цілком листування, що колись було основною формою товариських взаємовідносин, в и я вами приязни, чи затісненням родинних зв'язків. А з появою звукозаписувача зникла потреба продовжувати писання щоденників. Бо ж зовсім легко, без ніякого зусилля, людина може зарекордувати власні слова, але якось досі ще нікому не вдалося записати на стрічці звукозаписувача своїх... думок. І коли людина говорить, вона майже ніколи не буде така щира і одверта аж до нюансів, як у писанні.

Однією з країн, в якій найбільше займалися писанням щоденників, була Норвегія. Там свої переживання занотовували й звичайні люди і видатні, діти і дорослі, матері й батьки. Просто вкоренився такий звичай, що писали змалечку, й з деяких виросли великі письменники, такі як Сельма Лягерлеф (відзначена нагородою Нобеля), Зіґрід Ундсет, відома зі своєї трилогії „Христина дочка Лявранса" і інші. Щоденник писав також французький письменник Андре Жід, жид і в с ь ка дівчинка Анна Франк (на підставі її щоденника надруковано книжку і фільмовий сценарій), німецький письменник Франц Кафка, а з українських — Ольга Кобилянська, Аркадій Любченко, Микола Хвильовий, Василь Симоненко і багато інших, що й не злічити. А якщо йдеться про листування, то тільки гляньмо, який пребагатий матеріял, яке віддзеркалення доби під літературним, політичним і суспільним аспектом дала переписка Лесі Українки з її сучасниками й родиною.

Але незміриме багатство духового життя створювало писання щоденників і для людей, які не були ані мистці, літератори, а в своїх записках вони й не пробували відтворювати жадних політичних чи історичних моментів; писали вони, не маючи поруч себе близької людини чи довіреної особи, іноді, щоб облегшити своє горе, щоб, сконцентрувавшись і спокійно передумавши у своєму „острівці порятунку", віднайти себе, пізнати інших.

На цю тему появилась у „Ню Йорк Таймсі" стаття відомого есеїста і колюмніста цієї газети Вілляма Сефаєра „Чому нам далі не продовжувати писання щоденників". Вона цікава ще й тим, що написана саме у добу прагматизму, добу, позбавлену всіляких ілюзій.

Він пише, що завжди доволі зневажливо підходили до писання щоденника, мовляв, цим „ремеслом" можуть займатися дівчатка - підлітки, які в сантиментальному перечуленні виливають на папір свої зідхання, або невдоволені політики...

А, властиво, яка засаднича причина, що люди закинули писання щоденників? Чи дійсно сучасна людина аж так вічно зайнята, щоб зовсім вийшла із звички писання, чи може вона вважає своє життя аж таким незарним уваги, чи просто в неї побоювання виявити свої думки на папері? З огляду на Вотерґейтську аферу, зокрема, коли стала вже видною поразка президента Ніксона, Вілліям Сефаєр хотів спонукати свого приятеля із Білого Дому, щоб він віднотовував ці дні у своєму щоденнику. Але цей із смутком відповів, що цього він не підійметься робити, бо ще і його можуть прикликати до судової розправи. Але чи дійсно повинен існувати аж такий переляк перед різними крикунами, чи дійсно це може здержати від цього, щоб на папір можна було класти сміливі й правдиві думки? Та ж у майбутньому такі записані рядки могли б дати людству чітку й правдиву картину з боку особистого спостерігача.

Важливість писання щоденників саме в цьому, що свіжо записана подія, завважена очевидцем, пригадуватиме найменші деталі, які, написані або переказані по якомусь часі, не зможуть відтворити такого ясного, барвистого і правдивого образу. Секретар американської морської фльоти Ґідеон Велс в особистому журналі, який є безцінним джерелом історії Громадянської Війни, багато писав про колишнього президента Абрагама Лінкольна, а зокрема яскраво він представив фраґмент смерти Президента: „У кімнаті лежало тіло велетнястрадника, в діягональній позиції впоперек ліжка, яке було закоротким, щоб вмістити його величезну поставу..."

Щоденник — це також зброя проти стану психічної безнадії і важкої меланхолії. Вілліям Р. Інґе, декан катедри св. Павла в Лондоні і професор у Кембриджі, (з початком цього сторіччя) написав у своєму щоденнику: „Щоденник допомагає важко пригнобленим... розім'яти свої ноги" (тобто дає відпруження). І коли Ґілберт Кіт Честертон, англійський журналіст і письменник, напався на нього з лайкою, публічно він йому нічого не відповів, але помстився на ньому на сторінках свого щоденника. І це йому допомогло. Пізніше він писав: „Яке щастя, що мої „квітисті вислови" залишилися в щоденнику, а не знайшли дороги, щоб їх надрукувати".

Деякі люди вдаються за допомогою до щоденника, коли їх обгортає найважча апатія, іноколи й на межі психічного захворіння. Формулювання невпорядкованих і хаотичних думок на папері дає їм змогу зберегти психічну рівновагу. Франц Кафка у своєму щоденнику писав таке: „Нізащо в світі я не перестану писати щоденника, бо це єдине місце,

(Продовження на стр. 4-ій.)

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редаґує: д-р Михайло Данилюк

ОСІНЬ, БОЛІ, РЕВМАТИЗМ

Оце, як затягне небо осінньою слотою, так і видається кожному, що чути більше ойкання, видно більше зігнутих людей, більше кульгають і недосипають ночей. Відповідь: — Ревматизм, пане докторе, зажене мене на той світ.

А тим часом вперта офіційна медицина ніби і не визнає, що статистично доказано більшу кількість терпінь у час поганої погоди, зокрема, якщо взяти до уваги деґенеративні види артритів. Водночас відомо, що такий вид артриту, як ревматичний, має пов'язання із зміною атмосферичного тиску. Це, звичайно, ніщо інше, як таки зміна погоди, і відомо, що при низькому тискові люди із хронічними запальними процесами в суглобах мають більше клопотів, як у суху, соняшну або й морозяну пору.

Чимало клопотів справляє лікарям лікування хронічних артритів. Це зокрема торкається пацієнтів европейського походження, яких іноді важко переконати, що „якась там аспірина" — це добрий засіб проти запалень у суглобах. Взагалі, вживається багато засобів у такому лікуванні, і більшість із них мають в собі суміші із саліцилової кислоти, серед яких аспірина веде перед. Останніми роками появилися нові, сильніші і кращі медикаменти, але їх приписують лікарі із великою обережністю, оскільки вони надто часто дають побічні ефекти на кров, кістковий мозок і шлунок. Найсильніший засіб — кортизон — може дати ще більше ускладнень при довготривалому вживанні, а крім цього він не діє на всі види артриту.

Нічого дивного, отже, що лікарі часто повертаються до старих і випробуваних засобів аспіринових препаратів, які, як виказує статистика, допомагають у загальному до яких 30% усіх видів артриту, а в деяких видах навіть більше. Але й тут не цілком без біди, бо деякі люди або не зносять аспірини, або мають також побічні ефекти небажаного х а р а к т е р у, включно із запаленням слизової оболонки шлунка, часом навіть із явним або прихованим кривавленням. Тому останніми часами почали вживати інші суміші, які своєю дією близькі до саліцилових, але не витворюють небажаних симптомів. Не вживаючи гостріших препаратів, які приписуються лише іноді для коротших лікувань, звернуто увагу на препарат під назвою „Тайленол", який, до речі, у чистій формі відпускається по аптеках без рецепти. Цей препарат не дає небажаних реакцій і часто допомагає хворим так само, як більші дози аспіринових препаратів.

Але нема осени без сонця. Цього року, якщо закінчаться усі потрібні досліди і фармацевтичні фірми виконають державні вимоги і докажуть до кінця безпеку для людини у вживанні нових ліків, на аптечному ринкові з'явиться новий медикамент для лікування деяких видів артриту, зокрема ревматичної форми, яка є найбільше болюча і доводить суглоби до великих ушкоджень. Про це було повідомлено на Пан-Американській Конференції ревматичних недуг, що відбулася два місяці тому в Торонто. Дослідники представили новий лік під назвою „Тальметин", який, як твердять окремі фахівці, допомагає при ревматичному артриті до 95%. Крім цього, як показали уже багаті досліди та випробування, цей новий лік не дає жадних небажаних побічних ефектів. Лік цей, мабуть, буде видаватися на рецепти, і на нього чекають не лише пацієнти, але й лікарі, бо він може відкрити нову добу в лікуванні цієї капосної і надокучливої недуги.

Якщо болить спина

Для болів у спині є багато причин, але одна із справді серйозніших — це прорваний міжхребетний диск, у більшости в попереку. Про цей „диск" чимало чути розмов і, як правило, він викликає насторожения, а то й навіть страх. І, мабуть, не без підстав, бо лікування прорваного диску дуже часто доводить до операцій, які, на жаль, не дають стовідсоткової запоруки, що спина стане молодшою і перестане давати себе взнаки. Зрештою, сама операція не належить до найлегших, вимагає довшого часу для видужування, реабілітації м'язів і т.д. Часто навіть доводиться людині міняти фах або працю.

Але й тут цього року наспіла соняшна вістка. Групи фахівців - ортопедів у кількох кінцях країни уже довший час випробовували консервативні засоби лікування цілком іншого характеру. Вони додумалися, що, може, можна б і без операції позбутися капосного „диску" і це їм, як каже статистика 15-ти тисяч лікованих пацієнтів, успішно вдається. Замість робити важку і болючу операцію, вони впорскують у прорваний диск новий медикамент, який одержано із ферменту рослини папаї. Уведений у диск, цей новий медикамент має спроможності розчинити хрящовидну речовину диску, що прорвалася із міжхребцевого місця у середину спини і натискає на нерв, у більшости на сідничний нерв. Внаслідок іньєкції диск зникає.

Як інформує медична преса, незабаром державний уряд Контролі Ліків має видати дозвіл на ширшу продукцію і вживання цього нового медикаменту. Звичайно, ще не всі лікарі - ортопеди будуть його відразу вживати, бо, правдоподібно, техніка такої іньєкції доволі складна і вимагає не абиякого знання. Але, як всякі методи лікування чи операцій, так і ця — напевно швидко пошириться, бо й у цій ділянці буде чимало семінарів, конференцій та демонстрацій і більшість лікарів засвоїть це мистецтво швидким часом.

Наша почта.

ВП Г.Г., Ню Йорк. Питаючи у формі делікатного докору за медичною колонкою, робите висновок, чи, бува, автор її „не перейшов на мемуаристику в нових обставинах". І таке буває. Але мемуарів про УНСоюз ще не збираємося писати: голова ще не посивіла. Громаді ж будемо служити всякими, — і медичними — засобами, давати їй свою увагу і час. Адже існує така річ, як домовлення із своїм сумлінням? „ОК"?

Іванна Савицька

БУРЯ В СКЛЯНЦІ ВОДИ

2

Збоку, за ґратками, сидів урядовець з дивно привітним обличчям і дивним-дивом, з гарним, коротким носом.

Виповнивши знову ж аплікацію й вплативши таксу — три доляри, підписую офіційний позов проти містера Абрагама. Рука тремтить, але пише, пише виразно, вперто, розмашисто, великими, круглими літерами, перший раз у житті імпічмент. (Слово — імпічмент так і стояло в аплікації).

Перед високим трибуналом

Рівно два тижні від підписання „імпічменту" відбулася розправа в будинку суду при сто одинадцять Сентер вулиці. Я з'явилася точно на шосту тридцять увечорі і за моїми наївними підрахунками ціла ота судова „баталія" повинна б закінчитись перед восьмою.

Був теплий травневий вечір. Дерева наливались зеленню, пахли тюльпани, сміялись, гуторили безжурними парами прохожі.

Святково вдягнена, з повною течкою посвідок і з вірою у справедливість суду я увійшла до залі, де знову, ярмарковим порядком збилось докупи двісті позовників і дещо менше підсудних. Тут був гамір і шум, якийсь особливий неспокій і я пірнула в оту гущу, як зеренце піску в гарячу приморську купіль...

Точно о шостій тридцять відкрились великі двері і вся та юрба (і я з нею) увійшла до судової залі. Тут була тиша і спокій, повна судова дисципліна. Прихід судді (в суддейській тозі) приявні привітали стоячи і далі почалося безконечне читання прізвищ і контроля приявних сторін. Моє прізвище і прізвище пана Абрагама викликали по восьмій годині і я зі здивуванням побачила, що підсудного на залі немає.

Почався суд. Викликані сторони підходили до судді, часто в асисті адвокатів, ті, що годились на арбітрів, щезали в бічних кімнатах і звідти виходили з судовими вироками в кишені.

Судові справи зовсім не були таємницею. Комусь пропала на летовищі валізка і він домагається грошей. Когось звільнили без причини з праці і він жадає відшкодування.

В чиємусь домі льокатор вибив стіну і має заплатити за шкоду.

Годі тут розібрати, де правда, а де обман, і я, втомившись отим „цирковим" видовищем, ледве не здрімнулась.

— Савицька - Абрагам, — впало з голосника на залю і я — самотня — піднялася з крісла.

Розмова з суддею тривала дуже коротко.

Усміхаючись, він промовив ось так:

— Ґратулюю, ви виграли. Пан Абрагам поверне вам ваші гроші, вам належні проценти і всі витрати за розправу. Історія з піднесенням ренту — дитяча байка. Подзвоніть завтра до підсудного і передайте вирок суду. В разі якихось неприємностей зголоситься із зажаленням до шеріфа 31 Чембер Ст.

Я піднялась з крісла із клаптиком судового вироку, вийшла на безлюдне місто. Була північ. Ввічливий таксівкар підхопив мене біля суду й повіз милями до хати. Я зовсім не журилась оплатою (за неї пожуриться пан Абрагам).

В душі колотилися різні на зміну почуття. Радість, гордість і вдоволення, безмежна втома і сумнів в успішність розмови, що мала відбутися вранці.

Іду до шерифа

Моя телефонна розмова з паном Абрагамом, можна б сказати, не відбулася. Він голосно клацнув слухавкою, як тільки дізнався, хто говорить. Було ясно, що „проща" до шерифа необхідна.

Коли ви ніколи не бували в суді, чи не мали діла до шерифа, то вам цей перший раз буде невимовно важкий. Будинок шерифа при тридцять один Чембер вулиці — високий, солідний, масивний, повний якихось закамарків і ви, мов та окрушина, мов зеренце піску, стоїте якийсь час на сходах і вагаєтесь: входити чи ні, „лупати скалу" й далі, чи може тікати звідсіля і поставити над турботами крапку.

Ні, ви не ставите крапки, бо ви боретесь за принцип, не за гроші, боретесь за правду, за „рехт", як колись казали наші сільські філософи.

Іду елевейтором вгору і я у шерифа. Самого шерифа не бачу і годі доглянути хоч кінчик того засекреченого носа. Та тут до послуг „батальйон його урядовців і всі чекають на „жертву" таку, як я. Перший з краю, кругленький, мов яблучко, службовик вхопив мене під обстріл, обсипаючи десятками запитів.

Річ ясна, — знову ж чергова аплікація, а в ній докладнісінька сповідь майже до таких питань, в яких пантофлях ходила моя бабуня.

— Десять долярів такси, — сказало „яблучко", і я, розплатившись і подавши банк пана Абрагама (він на зворотній сторінці чеку, чиншової оплати) щаслива з'їжджаю „на волю".

О, буре весняна! Коли ти нарешті скінчишся? Коли засміється веселка над все ще похмурому небі?

П о б і д а

Від цієї хвилини проплило повних три місяці. Три місяці мовчання, зневіри, безнадії. Та тут, у поштовій скринці до мене лист. На коверті надавця: New York State, Attorney General Louis I. Lefkowitz, Two World Trade Center.

В коверті копія листа до пана Абрагама. Вона звучить: — Ваша колишня льокаторка зголосила скаргу на вас за те, що ви відмовились виплатити їй секуріті рент. Я звертаю вашу увагу на закон, артикул сьомий, що гроші, здепоновані льокаторами мусять бути зложені у банку, а не у приватній кишені. Просимо до десяти днів повідомити нас, що секуріті рент включно з процентом, ви повернули на нижче подану адресу.

Тиждень пізніше надійшов ще один лист від адвоката Лефковіца.

— Це не трапляється, щоб листи нашого бюра оставались без відповіді. Якщо ми не дістанемо відворотної відповіді, будемо змушені силою поставити вас перед суд, а якщо зайде така потреба, ми не завагаємось передати вас у руки відповідних властей.

Щойно тепер я повірила, що щось у моїй справі робиться. Ясне весняне сонце, заповіджене 17-го травня, зійшло 15-го серпня і принесло мені побіду. Був це чек від шерифа (виплачений Абрагамом), який покривав всі, до цента, витрати і всі належні мені гроші.

Буря в склянці води закінчилася повною перемогою коротенького носа...

(Кінець)

ОСІННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

сотки. Головний контролер мгр Іван Винник заявив, що Контрольна комісія якраз тепер перевела перевірку майна УНСоюзу, Видавництва і Союзівки і ствердила, що майно УНС збільшилося на понад 400.000 долярів, інвестиції поправились, а труднощі з будівлею будуть напевно розв'язані, коли Головний Уряд віддасть позички банкам і винайме в найближчому часі ще кілька поверхів. Василь Оріховський — організатор на стейт Ню Йорк і Ню Джерзі, віддавши і висловив признання тим секретарям, які вже в цьому році придбали поважне число членів. Ними були: д-р В. Палідвор — 28, М. Хоманчук — 26, А. Косьмінський — 24, І. Природа — 22, д-р О. Саноцький — 19, заступник головного предсідника д-р І. Флис — 15, адв. Шпитко — 12 і багато інших, які здобули по 10 або менше членів. Присутня на нарадах заступниця головного предсідника Марія Дудник говорила більше про „уманітарні справи — опіку над старшими членами і молоддю, курси українознавства на Союзівці, тенісову школу, жінок - організаторок тощо. Д-р Іван Флис, використав нагоду першої більшої зустрічі з членством УНС нюйоркської Округи, і подякував за піддержку, його на Конвенції, заявляючи при тому, що нова Екзекутива дружньо між собою співпрацює.

В дискусії над інформаційними доповідями взяло участь багато осіб (Р. Крупка, адв. Шпитко, д-р І. Соколишин, адв. М. Пізнак, д-р О. Соколишин, Г. Яремчук, Е. Манацький, І. Природа) які висловлювали свої думки до порушених в інформаціях справ. Вечірні відповіді на порушені в дискусії питання давали члени Екзекутиви й головні урядовці УНСоюзу.

Зборами провадила голова Окружного Комітету д-р І. Флис, секретарював М. Хоманчук. Предсідник зборів привітав присутнього на залі голову Комітету Об'єднаних Українсько - Американських Організацій Великого Ню Йорку адв. Романа Гуглевича, який, подякувавши за привітання, поінформував присутніх про запляновану на 29-го вересня ц.р. велику всенаціональну маніфестацію в обороні Валентина Мороза і всіх культурних діячів в'язнених Москвою.

Розмови продовжувалися при спільній перекусці, якою гостив приявних Окружний Комітет.

Відбулася зустріч одумівців

Детройт: (О.Ш.) — В днях 31-го серпня і 1-го вересня ц.р. тут відбулася традиційна зустріч одумівців і Одумівських Приятелів (ТОП-ом). Зустріч була чисельна, надзвичайно вміло зорганізована і дуже успішна.

18-та Конференція ЦК ОДУМ-у

Дня 30-го серпня ц.р. о год. 6:30 вечора в церковній залі української православної катедри св. Покрови розпочалася 18-та Конференція ЦК ОДУМ-у, яка тривала аж геть за північ.

У програму Конференції входили звіти членів ЦК ОДУМ-у і звіти голів Головних Рад Кошів Старших Виховників ОДУМ-у та Головних Управ Товариств Одумівських Приятелів (ТОП). У висліді звітів голів постійних комісій ЦК ОДУМ-у наступили постанови і стверджено, наступна одумівська зустріч буде присвячена 25-літтю існування ОДУМ-у. Голова Комісії О. Харченко подав провізоричний плян зустрічі, яка мала б відбутися в Торонто, Канада; у зв'язку зі збільшенням числом учасників на таборах виховників, Таборова Комісія почне застановлятися над зміною програм і організації таких таборів. Проєктується встановити спеціяльні іспити для кандидатів на вибір виховників. Для молоді, яка не перейде такого іспиту будуть влаштовані табори з цілком відмінною програмою від програми табору виховників; друга частина „Порадника Одумівця" почищо знаходиться в друкарні; методична комісія під головуванням Л. Китастого розгорнула активну діяльність. Частину матеріялів видано циклостилевим способом і розповсюджено по філіях. Нові матеріяли підготовляються до друку.

Спортові змагання

Із уваги на обмежений час у програмі зустрічі, спортові змагання були лише одного роду, себто відбиванка. В змаганнях брали участь хлоп'ячі і дівочі дружини з Детройту, Торонто, Міннеаполісу і Чікаго. Змагання розпочалося о год. 9-ій ранку у спортових залях місцевої публічної школи. Змагання відбувалося дуже інтенсивно.

Голова філії в Детройті В. Мурча був відповідальним за цю частину зустрічі й з неї добре вив'язався.

Пізніше, в неділю, під час бенкету, голова ЦК ОДУМ-у д-р Ю. Криволап передав переходову чашу тим, які виграли фінальні змагання, себто обом дружинам хлоп'ячим і дівчатам з філії Чікаго.

Всеодумівський Надзвичайний З'їзд

Причиною скликання цього З'їзду було прийняття чи відкинення нового статуту й правильників, які переходили проаналізування його протягом останніх двох років. Крім гостей у З'їзді брали участь 90 уманадтованих учасників, на основі принципів старого статуту. З'їздом проводила президія у складі: В. Педенко — голова, В. Войтихів і В. Пономаренко — заступники та два секретарі: О. Полець і О. Харченко.

Після вибрання мандатної комісії доповідав О. Шевченко. Відтак розпочалася дискусія, в якій брало участь дуже багато делегатів. Були голоси проти прийняття й за прийняттям цих нових документів. Слухаючи дискусію було видно, що організація ОДУМ жива й активна. Після дискусії відбулося таємне голосування з таким вислідом: 71 — за прийняттям нового статуту й правильника, 18 — проти й один стримався.

Співом маршу ОДУМ-у закінчено успішно З'їзд.

Молодь Кошицеві

У вечорі, того ж дня в авдиторії місцевої школи ім. Генрі Форда, відбувся величавий концерт присвячений українському неперевершеному диригентові й композиторові, керівникові державної Української Національної Капелі — Олександрові Кошицеві. Настала зворушлива хвилина, коли проф. Михайло Смик повідомив присутніх, що в цю саме хвилину, у далекому Вінніпегу, в Канаді, наші друзі від імени ОДУМ-у складають на могилі Кошиця вінок. Хвилиною мовчання 800 осіб вшановано великого українця. Доповіддю, яку виголосив проф. М. Смик відкрито концерт. Концерт складався з двох частин. Перша частина присвячена виключно творчості О. Кошиця. Другу частину виповнили хорові, музичні, й танцювальні одумівські ансамблі з різних філій ОДУМ-у.

У концерті брали участь: філія ОДУМ-у з Торонто — танцювальний ансамбль „Веснянка" під керівництвом Николи Валдецького; філія ОДУМ-у з Елкгарту, Інд. — сольоспів Валя Гулевич; філія ОДУМ-у з Чікаго — ансамбль бандуристів і мішаний хор під керівництвом А. Луппо, струнний ансамбль під керівництвом В. Войтихова й танцювальний ансамбль „Метелиця" під керівництвом І. Іващенка; філія ОДУМ-у з Міннеаполісу — ансамбль бандуристів під керівництвом В. Вовка і співочий квінтет з музичним супроводом Галі Вовк; філія ОДУМ-у з Детройту — співочий ансамбль „Фіялки" з солістом П. Писаренком під керівництвом Петра Китастого. Крім того, як гість виступав ансамбль бандуристів УПЦ при катедрі св. Покрови в Детройті під керівництвом Петра Китастого.

Всім учасникам концерту треба дати признання за прекрасне виконання. Зокрема треба відзначити співочий ансамбль „Фіялки" з Детройту за досконале виконання й костюми і очевидно неперевершений у своєму виконанню танцювальний ансамбль „Веснянка" з Торонто. Здавалося, що навіть мертві речі на сцені ожили коли ансамбль виконував безсмертний український танок „Гопак". Їх було майже 50 осіб і кожен із них мав свою чітко окреслену ролю під час танцю.

Після концерту, в парафіяльній залі катедри св. Покрови, відбулася товариська зустріч. Комітет зустрічі подбав, щоб для молоді була також музика до танців.

Зустріч Владики Митрополита Мстислава

Вже о год. 8:30 ранку в неділю, перед входом до катедри, почали появлятися одумівці в уніформах. А біля год. 9-ої години, під час входу церкви підходив Митрополит УПЦ в ЗСА Високопреосвященний Владика Мстислав, кількасот уніформованих одумівців його привітали. Від всієї молоді зорганізованої в лавах ОДУМ-у вітав Владику голова Ц К ОДУМ-у д-р Ю. Криволап і при тому наймолодша віком одумівка з Детройту піднесла китицю квітів. Це була урочиста Служба Божа, архиєрейського чину. Молоді одумівці по боках аналоя, перед вівтарем, тримали одумівські прапори. Ще більшої урочистости надавав катедральний хор під диригуванням відомого члена капелі бандуристів ім. Т. Г. Шевченка Івана Трохимовича Китастого. Цілий репертуар напівів вибрано з праць О. Кошиця.

У проповіді Владика Митрополит звернувся одночасно до молоді й батьків, а також і провідників ОДУМ-у підкреслюючи їхню невтомну працю, й закликаючи не зупинятися, але вперто працювати для добра рідної Церкви й цілого українського народу. Владика Мстислав провів два дні з одумівцями, бенкетом. Настоятель катедри, о. Н. Столярчук також привітав одумівців, бажаючи їм успіхів у їхній праці, й висловлюючи спеціяльне задоволення, що ця зустріч відбувається якраз в Детройті.

Панель

Одумівська молодь, крім розваг також цікавиться й іншими справами, а спеціяльно долею українських інтелектуалів в Україні. На цю тему після обідової перерви під гаслом „Українська інтелігенція під судом КГБ", влаштовано панель. Модератором був активний в ОДУМ-і і студентському житті Микола Мороз. Участь в панелі брали: Леонід Ліщина (Торонто - Канада), Юрій Смик (Детройт) Таня Вовк (Міннеаполіс), Андрій Шевченко (Сомерсет, Ню Джерзі) і Віктор Мигаль (Клівленд).

Спеціяльну увагу панелісти звернули на значення голодівок української молоді в ЗСА і Канаді та акцію оборони. В. Мороза. Таня Вовк розповіла про свої переживання під час голодівки у Вінніпегу, де вона голодувала протягом шести днів.

Виступи панелістів викликали жваве зацікавлення присутніх і тому вив'язався живий обмін думок.

З уваги на обмежений час біля год. 4-ої панель офіційно закрито.

Бенкет і Забава

О годині 7:30 програму бенкету розпочав благословенням Владика Мстислав і всі на залі під проводом церковного хору проспівали „Отче наш". Заля була переповнена, бо прийшлося господарям ще доставляти кілька столів. На залі було майже 500 осіб.

Бенкетовою програмою проводив вміло зі закраскою гумору член Комітету зустрічі М. Самокишин. Промовляли: Владика Мстислав, голова Головної Ради Коша Старших Виховників ОДУМ-у в ЗСА д-р А. Лисий, маестро Григорій Китастий, бажаючи одумівцям гордо тримати українську кобзу в своїх молодечих руках і представник від УНСоюзу. У своїх виступі Владика Мстислав висловив потребу ближчого ознайомлення з одумівським рухом. Він звернув спеціяльну увагу на сьогоднішню зустріч піддаючи думку, щоб передати через „Голос Америки" в Україну. Згадуючи святкування 25-ліття ОДУМ-у яке буде відзначатися у 1975 р. Владика сказав: „На 25-ліття, як Бог дасть дожити, я сам прибуду хоч би Ви мене навіть і незапрошували". Біля год. 9:30 вечора вдарили акорди оркестри „Ехо" і вся заля перетворилася в метелицю танців.

Сенатор Кеннеді незабаром повідомить про свою кандидатуру на пост президента

Сан Франціско. — Демократичний сенатор Едвард Кеннеді з Масачусетс у неділю, 15-го вересня, заявив кореспондентам, що в кінці цього року, або на початку наступного, оприлюднить своє рішення відносно його кандидатури на пост президента країни в 1976-му році. Раніше сенатор Кеннеді заявляв, що своє рішення оголосить щойно на початку 1976-го року. Коментатори вказують, що хоча Кеннеді далі вважається найбільш можливим кандидатом Демократичної партії, то протягом дількох останніх місяців його популярність серед виборців дещо занепала. Вони вказують на факт, що коли в дискусіях згадується про причетність колишнього президента Ніксона до Вотергейтської афери, то тепер все частіше можна почути також про „аферу Тедді Кеннеді" на острові Чаппаквіддік, де під час автомобільного випадку 5 років тому втопилася Мері Джов Копечне. І хоча сенатор Кеннеді минулої неділі твердив, що має „добрі вигляди" здобути номінацію Демократичної партії, а також перемогти республіканського кандидата, яким правдоподібно буде президент Джеральд Форд, то багато коментаторів думають, що сам Кеннеді вирішить не кандидувати в 1976 році.

ЗБОРИ „ПОМОРЯН"
(Пов. ЗБОРІВ)
— відбудуться —
в неділю, 22-го вересня 1974 року
о год. 2:30 по пол.
в залі УНДому, 140 Second Ave., New York, N.Y.
До участи нарад запрошується старшу і молодшу еміграцію, що повинна нас спільно об'єднати в громадському житті.
ЗА КОМІТЕТ:
А. ФЕСАЛОВИЧ В. КУЧКУДА

Платне пол. оголош. Платне пол. оголош.

83-ій ВІДДІЛ СУА ім. ОЛЕНИ СТЕПАНІВ та 106-ий ВІДДІЛ СУА ім. ОЛЕНИ ТЕЛІГИ у ГАРТФОРДІ, Конн.
— влаштовують —
ВИШИВАНІ ВЕЧЕРНИЦІ
дня 5 жовтня 1974 р., в залі Українського Народного Дому
961 Ветерсфілд Авеню, Гартфорд, Конн.
на які запрошують Шановне Громадянство та Молодь.
ЧУДОВА ОРКЕСТРА „АМОР" — СМАЧНИЙ БУФЕТ — ПОЧАТОК о год. 8:30.
Вступ: 5.00 дол. дорослі, 2:50 дол. молодь. Побажаний вишитий стрій.
Столи замовляти у Вп. Пань: Л. Кінах, тел. 246-3738, С. Павлічко, тел. 246-8167.

Округна Рада Союзу Українок Америки в Ню Йорку
закликає Членство Відділів СУА Нюйоркської Округи
взяти масову участь у
ВЕЛИКІЙ
ВСЕНАЦІОНАЛЬНІЙ ДЕМОНСТРАЦІЇ
в обороні жорстоко переслідуваних і винищуваних Москвою діячів української культури
яка відбудеться
в Ню Йорку, в неділю, 29-го вересня 1974 року
Збірка Членства в год. 1:30 по пол. на 58-ій вул. на схід від 5-ої Авеню.
УЧАСТЬ ЧЛЕНОК ОБОВ'ЯЗКОВА.
Управа Округної Ради СУА

Українське Фотографічне Товариство
ВИСТАВЛЯЄ
в залі Літературно-Мистецького Клюбу
149 2-га Авеню, Ню Йорк, Н. Й.
„МИНУЛЕ І" —
Олександра Пежанського
Збірка світлин з 1930-1940 рр.
Виставка відкрита від середи, 18-го вересня, в будні в год. 6-8 веч. субота і неділя — 12-7 веч.

Управа „Землячтва" Перемищина
ЗАПРОШУЄ
всіх колишніх Жителів Перемишля і Перемиської Землі на
ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
які відбудуться
дня 9-го листопада 1974 р. в Ню Йорку
в Українському Народному Домі
при 2-ій Авеню, в год. 2-ій по пол.
зі звичайним порядком нарад.
• Після Зборів відбудеться
ЗАБАВА З ТАНЦЯМИ
у великій залі НАРОДНОГО ДОМУ
З уваги на важливість справ, прохається про чисельну участь.

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ, НЮ ЙОРК
П'ятниця, 20-го вересня 1974 року
ВІДКРИТТЯ СЕЗОНУ 1974-75
ПОВАКАЦІЙНИЙ ВЕЧІР
СПОМИНИ З ВАКАЦІЙ З АМЕРИКИ ТА ЕВРОПИ
МУЗИЧНА ЧАСТИНА — ГУТІРКА ПРИ ЧАЮ
Початок — год. 7:30 вечора
В П'ЯТНИЦЮ, 27-го ВЕРЕСНЯ ц. р. відбудуться
ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ЧЛЕНІВ
ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО КЛЮБУ

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ
МЕТРОПОЛІТАЛЬНИЙ ВІДДІЛ НЮ ЙОРК
та
КАРПАТСЬКИЙ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ КЛЮБ
— влаштовують —
ОСІННЮ ТОВАРИСЬКУ ЗУСТРІЧ
в днях 5-го і 6-го жовтня на Оселі УНС „СОЮЗІВКА"
ПРОГРАМА ЗУСТРІЧІ:

СУБОТА, 5-го ЖОВТНЯ:
1. Реєстрація членів ТУІА та КЛК.
2. Тенісові змагання КЛК (реєстрація змагунів — год. 9-та рано).
3. Коктейл — год. 6-та веч.
4. Спільна вечеря — год. 7-ма веч.
5. Мистецька програма — год. 8:30 веч. у якій візьме участь відома співачка ІЯ МАЦЮК, при фортепіяні МАРІЙКА ГЕЧА.
6. ЗАБАВА з ТАНЦЯМИ — година 9:30 веч.

НЕДІЛЯ, 6-го ЖОВТНЯ:
Богослуження в каплиці Союзівки.
Закінчення тенісових змагань.
Спільний обід.
Розваги.

Всіх членів ТУІА, членів КЛК та Гостей, просимо замовляти кімнати в Управі Союзівки, тел. (914) 626-5641.

У П'ЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
св. п.
БОРИСА ДРАГАНА
буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ
в ЦЕРКВІ СВ. ПЕТРА і ПАВЛА
при 30 Бентлі евеню в Джерзі Сіті, Н. Дж.
в П'ЯТНИЦЮ, 20-го ВЕРЕСНЯ 1974 р.
о год. 7-ій рано

В П'ЯТУ ТЯЖКУ, БОЛЮЧУ І СУМНУ
ДЛЯ НАС РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Дорогого і Незабутнього МУЖА і ТАТА
бл. п.
ПАНАСА ПІСКУНА
в неділю, 22-го вересня 1974 року
в ЦЕРКВІ СВ. ТРОЇЦІ
836 Lyons Avenue, Ірвінгтон, Н. Дж.
після Служби Божої відправиться
ПАНАХИДА
ЗА СПОКІЙ ДУШІ СПОЧИЛОГО
Того самого дня, 22-го вересня, біля 3-ої години,
на ЦВИНТАРІ в С. БАВНД БРУКУ, Н. Дж.
відправиться
ПАНАХИДА
ЗА СПОКІЙ ЙОГО ДУШІ
Знайомих і Приятелів просимо про молитви за спокій душі Спочилого.
Дружина — АННА
Діти: ГРИГОРІЙ, АНДРІЙ і ЛЮДМИЛА з чоловіком ВІЛЬЯМОМ

Замість квітів, у сороковий день, на могилу
бл. п. інж. Івана Вітоняка
зложили на Пласт 100.00 долярів
Надія і Степан КОСТИКИ

СІМ ХУДИХ ЛІТ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

виїхав на кілька днів до Парижу, щоб, згідно з достовірними інформаціями, разом з президентом Жіскаром д'Естеном проаналізувати існуючі, а ще більше наступаючі труднощі й шукати спільних шляхів виходу з них. Обидва достойники, один соціяліст, а один його протилежність, ліберал, мають дуже багато спільного в підході до оцінки й прогнозування та плянування господарських проблем і заходів.

В своєму інтерв'ю Шмідт довголітній і успішний міністер фінансів за канцлерства Брандта, стверджує, що Західня Німеччина не є і не може бути базою серед бурхливого господарського моря. 25% свого доходу Німеччина дістає з експорту, а це значить, що на одну четверту вона залежна від господарства інших країн. (Для порівняння — та сама позиція для ЗСА є тільки 5,5%. З тих 25% велика частина припадає на американський ринок. Отже, боротьба з інфляцією й затискання пояса в ЗСА та інших країнах відразу обітне можливості німецького експорту. Поряд із цим тут вже помітний спад к о н с умційних закупів. Наприклад, продаж автомобілів впав на 25% нижче минулого року. Коли додамо до того процент спаду продажу тих самих автомобілів на чужих ринках, — дістанемо загальну, очевидно дуже поважну, суму спаду запотребування, а це значить: спаду продукції й затруднення в тій самій висоті. Канцлер Шмідт поважно стурбований надмірною масою т. зв. „европейських долярів", які вже досягли суми 200 (двісті) мільярдів і далі непропорційно зростають, бо збільшуються на нових коло десяти мільярдів щочвертьроку. Зріст цей спричинений „пересуненням багатств" з різних країн світу в руки арабських продуцентів нафтової ропи. Самі араби не мають, що в себе з тими долярами робити, ні не знають, що робити з ними в світі. І ці непомірні суми захитують цілу монетарну рівновагу світу й страшать великих світових банкирів, бо, як каже Шмідт, у світі навіть не існує ще такої інтернаціональної б а н кової системи, яка мала б вміння й можливості господарити такими грішми.

Як і було до передбачення, тривога канцлера Шмідта зв'язана зі станом американської господарки й дальшою американською господарською політикою. Вже за дотеперішні великі клопоти він чималою мірою обвинувачує американську господарську політику за президента Ніксона з поганими і зарозумілими виступами й заходами короткотривалого американського секретаря скарбу, Джона Коннелі.

Так чи інакше, господарська скрута прибрала величезні розміри і своїм засягом і своєю глибиною. Вона криє у собі небезпеку розвинутися у світову господарську кризу такої величини, як криза викликана заломанням 1929 року. Ясно, що цього роду криза породила б величезні соціяльні пересунення й політичні зміни, головно в передових промислових країнах. У багатьох відношеннях розвиток подій на господарському в і д тинку вже вирвався з-під контролі і потужних загальносвітових господарських концернів і, не малою мірою, державних правлінь. При цій нагоді виявилося повністю, що ті концерни, які намагалися загарбати під свою контролю господарське життя у світі, можуть до якогось степеня справлятися з завданнями під час „проспеpiтi", коли ж приходить застій, скрута, а ще гірше криза, вони починають собі взаємно перегризати горло й витворюють неможливі до розв'язання ситуації.

ЧАСИ ЗМІНЯЮТЬСЯ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

що втримує на поверхні моє психічне „Я". Завдяки ньому я вдержую мою психічну рівновагу". Коли дослідник Арктики ввійшов на її льодові терени, у своєму записнику просив: „Боже, зглянься над нашими людьми, бережи їх". Його бажанням було, щоб, коли ці записані рядки уцілюють, вони пригадували безустанно людям про небезпеку „холодної" смерти.

Не всі люди дослідники, письменники, не всі свідки великих подій, чи учасники важливих моментів. Але й люди, які живуть звичайним, повсякденним життям повинні прийняти кинений їм виклик: „Записуйте, пишіть на сторінках щоденника щось, що на вашу думку гідне уваги, докажіть, що цей день не був втратою часу."

У деяких є побоювання писати щоденник. Та ж не він, а кожна людина є його власником і пише, що їй завгодно. Але треба завжди пам'ятати, що є багато таких днів, про які, що менше людина напише, то краще. А, ради Бога, не треба писати із-за щоденної звички, щоб, мовляв, перед сном обов'язково заповнити дві картки паперу. Тоді єдина порада — переродитися в іншу людину, або ... взагалі більше не писати.

Основною засадою писання щоденника мусить бути та, що ніхто не пише для критиків чи для нащадків, але це повинен бути наче лист, висланий на адресу майбутнього. Зокрема, корисно писати щоденника людям, що непорушно затяті в своїх помилках, дрібничкові вперті, пересадно чуттєві, перевразливлені. Із записками приходить себепізнання і воно зчаста спонукує людину застановитися і почати об'єктивно думати.

Зокрема варто записувати ті хвилини, що пізніше їх було б важко відтворити з пам'яти. Але щоденник — це не газета чи платівка, що потрібно з найбільшою точністю відкарбовувати, коли перша людина прибула на місяць, чи точно віднотовувати події, які хтось всеодно віднотує. Замість цього важливо звертати увагу на факти, які важливі для того, хто пише, писати про відчуття даного моменту, емоційність переживань. Про те, які прогнози ви поставили б на майбутнє в зв'язку з подіями і людьми, у зв'язку зі сучасним.

Може це кожному річ самозрозуміла, але кожен повинен писати виразно. Вілліям Сефаєр з особистого досвіду розповідає, що коли ще був дуже молодим, в побоюванні, що хтось прочитає його записки, писав дуже нечітко. І спочатку, ще пам'ятаючи про що він писав, він відчитував своє письмо, а пізніше, призабувши події, ніяк не міг розшифрувати своє письмо. Щобільше, не хотячи, щоб хтонебудь догадався, про кого він пише, підписував „героїв" у своєму щоденнику ініціялами, що не мали жадного пов'язання з правдивими початковими літерами імени і прізвища, а тепер йому трудно було догадатися, про кого, властне, була мова, а шкода, бо може це якраз був якийсь милий спогад, якась симпатична особа ...

Та найважливіше треба писати про те, що дійсно глибоко торкається людини, що її справді цікаве і що вона сильно чуттєво пережила. Воно зовсім неважливе, щоб описана хвилина була на „Олімпі" якихось незвичайних високодухових переживань. Знаменитим прикладом можуть послужити слова зі щоденника фільмового артиста і шекспірівського актора Джона Баррімора, який у 1926-му році вибрався у подорож до Мехіко. І коли він, із зашерхлими від спраги устами, добився до таверни, яка йому видалася оазою, так описав цей... божественний момент: „Мені принесли пиво, але яке пиво — свіже, просто з бочки, у високому тонкому кристалі чистогрецьких форм, на самому вершечку його підіймалася, наче виточена з піни кремова голова ... І я це пиво покоштував ... Здавалося, що тоді плянети зупинили своє кружляння, щоб прошепотіти молитву благословення мехіканському броварникові. Хвилина ... І знову плянетарний світ пішов своєю звичною дорогою. Коли б це був „Гат дог", що в мене викликав таке переживання, але це була лише звичайна склянка пива". Саме в цьому й полягає мистецтво писання щоденника, щоб звичайні й прості речі подати в чистій, відважній, одвертій та інтимній формі, що дзвенить щирістю.

„В мене ще й сьогодні не завмерло бажання писати щоденник. Бачите, я на склоні дня дуже втомлений, а крім цього нічого більше цікавого сьогодні не дістеся. Тому — забудьмо про те все" ... Цими словами закінчує свою статтю Вілліям Сефаєр.

Українсько-Американський День у Боффало

Успіх імпрези „під відкритим небом" в основному залежить від двох чинників: від доброго зорганізування імпрези й від гарної погоди. Щодо першого чинника — то Екзекутива УККА в Боффало й Діловий Комітет, які влаштовували в Боффало 18-го серпня ц.р. Українсько - Американський Д е н ь, побоювань не мали, бо імпрезу зорганізовано дбайливо, за наперед опрацьованим пляном головою Комітету Василем Шарваном, а за погоду треба було потерпати — тим більше, що минулорічна подібна імпреза зазнала неуспіху саме через невідповідну погоду. На велике щастя у цьому році Господь подарував чудову соняшну неділю дня 18 серпня.

Цьогорічний Українсько-Американський День (уже 3-ій з черги) відбувся на просторій площі української православної громади в Чиктовага к. Боффало. Імпреза почалася о год. 12-ій вполудне. Люди сходилися, щоб зустрітися із знайомими, які прибули навіть з-поза Боффало, щоб поговорити з ними, щоб намилуватися гарною мистецькою програмою, щоб — хоч би навіть — і смачно пообідати, чи перекусити, бо ж „польова" кухня під зарядом пань з Батьківського Комітету „Рідної Школи" і „ОЖ ООЧСУ" діяла від початку імпрези.

Учасників на імпрезі було багато — різного віку (між ними багато молоді), різних релігійних чи політичних переконань, люди зблизька і здалека. Було багато не-українців. При заокругленні числа учасників можна нарахувати дві тисячі. З цього великого числа учасників назвемо тільки декого. Із нагоди візитації, загостив на імпрезу стемфордський єпископ УКЦеркви Кир Йосип Шмондюк в почті о. монс. д-ра Павла Івахова (з Боффало) і о. Дмитра Лаптути (з Ніягара Фолс). Крім них ще були і о. Петро Сагайдачний — новий парох української православної парафії в Боффало - Чиктовага, о. Павло Ґреськів з Боффало-Блекрак і несподіваний гість з Риму о. д-р Степан Мудрий. Із світських осіб прибули: конгресмен Джек Кемп з дружиною, посадник Лякавана Баля, полковник Вілляма Цибульскі з Військової Академії у Вест Пойнті, д-р Франц Ссманковскі, координатор програми Східньоевропейських і Слявістичних Студій при Стейтовому коледжі в Боффало, з дружиною, Тібор Баранскі, представник мадярів, який був у цьому році головою Комітету для відзначення Тижня Поневолених Народів, Микола Кобилецький, голова СУМ у Сент Кетеринсі, (Канада). Прийшли привітальні телеграми, між ними і від повітового старости Едварда Ріґена.

Офіційна частина Українсько - Американського Дня почалася о год. 3-ій по пол. Відкрила її у двох мовах секретарка УККА Марта Гаврилюк; вона згодом проводили всією програмою. Отець д-р Павло Івахів відмовив молитву, представив присутнім Владику Шмондюка і попросив гостя до слова. Владика закликав, щоб українці собі взаємно помагали, не дивлячись на віровизнання: чи то будуть католики, православні, чи протестанти. Опісля виступив голова Екзекутиви УККА Василь Шарван і рівночасно голова Ділового Комітету. Привітавши гостей, він пояснив, що така імпреза, як Українсько - Американський День дає можливість зійтися разом людям різних поглядів, а то й різних етнічних груп. При тому українська спільнота має змогу виявити перед іншими спільнотами свою живучість, с в о ю прив'язаність до традиції і взагалі до цілої культури. Українська спільнота здобула собі своєю працею признання і пошану серед людей іншого національного походження. При кінці промови закликав провідників, як релігійного так і світського секторів українського життя до більш посиленої співпраці в усіх галузях нашого життя.

Відтак, на чергу прийшла мистецька програма. Велику перевагу в програмі мали танці, що їх виконали три танцювальні групи, а саме: ансамбль „Дунай" із Ст. Кетеринсу (керівник Орест Самець), гурток „Одеса" з Ошави (керівник Іванна Фук: гурток при СУМ), гурток СУМА з Боффало (керівник Юрій Гудим'як). Крім танцювальних гуртків виступали ще: вокальне тріо СУМА з Рочестеру при власному акомпаньяменті гітар (склад: Леся Балко, Галя Гулькевич, Дарка Гавришків). Танцювально - вокальну частину програми переплів двома виступами Володимир Довганюк, відомий актор українських театральних ансамблів, в ролі Гриця Зозулі. Володимир Довганюк в такій ролі буває у Боффало рідко (чи не другий раз), а шкода, бо „шановна публіка" (згідно з висловом самого Довганюка) любить його виступи. Що ж, коли Гриць Зозуля сам замкнув собі дорогу до Боффало щонаймні до найближчого Різдва, склавши вже тепер різдвяні побажання.

Кожного глядача напевно радував факт, що в усіх мистецьких гуртках брала участь молодь. До молоді слід зачислити й Володимира Довганюка, бо його підстаркуватий вигляд був підроблений. Це був тільки театральний трюк, подуманий на те, щоб публіка більш серйозно приймала його слова.

Під час мистецької програми промовляв ще конгресмен Кемп.

Апаратура для посилення голосу спочивала в руках Бориса Шарвана й Оксани Головатої.

Українсько - Американський День мав ще й інші атракції, а саме: виставку українського гуцульського народного мистецтва, що її влаштував Степан Грекуляк з власних експонатів; виставку картин артистки Зіни Кузняк; виграші (кольоровий і чорно - білий телевізори, комбінований радіо і стереофонічний апарат, д в а комплети грамофонних платівок з українськими піснями). Щасливцями були: Душенко, Нечипорук, Дячишин, Гулик Андерсон.

Увечорі відбулася забава з танцями, під час якої вибрано королеву Українсько - Американського Дня, Юлію Груб'як, а її дружкою Галю Сеник (обидві пластунки).

Про Українсько - Американський День появились прихильні згадки, як перед імпрезою, так і опісля, в обидвох англомовних боффалівських щоденниках. Фрагменти імпрези висвітлювано на телевізійних каналах — 4-ім і 7-ім.

Цьогорічний Українсько - Американський День, як і попередні, дають доказ, що такі імпрези дуже потрібні. Вони сцементовують український масив, в якому тут то там показуються щілини.

М. Л - а

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 21-го ВЕРЕСНЯ 1974 р.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Чорн. Січ 14 Відд. о год. 7-ій веч. в приміщенні Чор. Січі, 690 Сенфорд Аве. Проситься чл. прибути і вирівняти чл. вкладки. — В. Роговський, предс., М. П. Отрок, секр., З. Терлецький, касир.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. І. Франка 372 Відд. о год. 7-ій веч. в Ігл Гол, 210 Черч вул. Проситься чл. прибути. — Ст. Дубей, предс., І. Голова, касир, Н. Ярема, секр.

НЕДІЛЯ, 22-го ВЕРЕСНЯ 1974 р.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Місячні збори Т-ва Подільська Січ 8-ий Відд. о год. 2:30 по пол. в церковній залі при Чеснат стр. Проситься чл. прибути та вирівняти належні вкладки. На зборах будуть обговорені інші справи, в тому теж подані інформації про боргові зобов'язання УНС. — М. Шашкевич, предс., В. Мандзій, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Йосафата — 217 Відд. о год. 2-ій по пол. в залі Укр.-Амер. Клюбу. На порядку: організаційні справи, 80-ліття УНС в Рочестері та Організаційні збори 28 вересня. На зборах буде присутній п. Ст. Гавриш, гол. організаційний секретар. — К. Шевчук, предс., Т. Кубарич, секр., С. Мартинюк, скарбник.

ВУНСАКЕТ, Р. Ай. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 206 Відд. о год. 1-ій по пол. в парафіяльній залі, 74 Гаррис Авеню. Зараз по зборах відділових відбудуться збори Округи на яких буде присутня п-і Марія Душник, заступниця гол. предсідника. Проситься чл. прибути. — Управа.

ТАРЗАН, 7177. РОЗЧАРОВАНІ ДРУЗІ

Виглядає, що моя порада відвідати Еріка увінчалася повним неуспіхом!

Це, що ти щойно сказав, Петре, є применшенням дійсности! Він не виявив надто великої охоти допомогти нам!

Я, Тарзане, повинен був знати, що, займаючи пост судді, він мусить бути дуже обережним, щоб не бути вмішаним в різні справи...